ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

УДК 94(44)“15”Франциск I

Людмила Ващук

ЗВИЧАЙ “РАДІСНОГО В’ЇЗДУ” ЯК ЗАСІБ ЗМІЦНЕННЯ ТА САКРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ ФРАНЦИСКА І ВАЛУА

В статті проаналізовано королівський, так званий “радісний”, в’їзд (“la joyeuse entrée”) на прикладі візиту Франциска I Валуа до міста Ліону в липні 1515 року. Основна увага приділена аналізу візуального джерела – мініатюри із алегоричним зображенням цієї події, конотації її ключових елементів та ідентифікації персонажів. Встановлено, що звернення французького короля до цього стародавнього звичаю продиктоване, передусім, прагненням до зміцнення та сакралізації влади монарха.

Ключові слова: Франциск I, церемонії, “радісний в’їзд”, Ліон, сакралізація влади.

В умовах постсередньовічної трансформації суспільного та політичного устрою основним завданням для правлячої династії Валуа було зміцнення та централізація влади будь-якими засобами. До них можна віднести різноманітні дії або дійства, візуальну пропаганду та друковане слово, яке саме у той час набуло значного поширення на теренах Європи.

Яскравий представник династії, Франциск I Валуа (1515–1547 рр.), з метою зміцнення авторитету королівської влади, зумів досить вдало поєднати як традиційні, так і нові для його епохи засоби. Особлива увага зверталася на середньовічні звичаї та церемонії, які ефективно сприяли формуванню культу правителя. Серед них варто відзначити традицію урочистого вступу в окремі міста, так званий “радісний в’їзд” (“la joyeuse entrée”), який здійснювався під час об’їздів королем його володінь. Слід зазначити, що ця традиція була відома ще з античності та існувала не лише у Франції, проте саме в період формування французького абсолютизму її актуальність значно посилилась. Тому питання звернення французької корони до звичаю “радісного в’їзду” заслуговує на особливу увагу дослідників історії ранньомодерної Франції.

Проблема значення урочистих в’їздів французьких королів для зміцнення та сакралізації їх влади розроблялася істориками різних наукових шкіл. Частково це питання висвітлено у загальних працях французьких дослідників Ж. Жаккара [1] та Ю. Метів’є [2]. Крім цього, у XX ст. до цієї проблеми неодноразово зверталися представники школи анналів. Так, М. Блок у ґрунтовній монографії, присвяченій дослідженню надприродної сутності королівської влади, звертає увагу на здійснення подібних церемоній та обрядів французькими королями, у тому числі й Франциском I [3]. Також це питання прозвучало у загальних працях представників другого та третього покоління школи анналів – Р. Мандру [4] та Е. Ле Руа Ладюрі [5].

На особливу увагу заслуговує дослідження німецького медієвіста Е.Х. Канторовича [6]. Історик на основі залучення широкого кола джерел послідовно обґрунтував тезу про вічність і сакральність “політичного тіла” короля. Результати дослідження Е.Х. Канторовича розкривають основу системи середньовічних звичаїв та церемоній, що століттями служили інтересам монархії. Витоки та генезу звичаю “радісного в’їзду” намагався також прослідкувати сучасний американський дослідник М. Вінтроуб [7]. Таким чином, це питання хоча й перебувало у полі наукових інтересів, передусім французьких істориків, проте потребує додаткового ґрунтовного вивчення.

Одним із найінформативніших письмових джерел, які дають уявлення про поїздки Франциска I країною та здійснення “в’їздів”, є “Щоденник Луїзи Савойської” [8]. Джерело важко назвати мемуарами його матері. Воно більше схоже на хроніку першої половини правління короля. Події, описані у “Щоденнику”, охоплюють 1459–1522 рр. Твір включає правління монарха з 1515 по 1522 рр., що співпадає з найактивнішим періодом подорожування Франциска I країною та здійсненням його “радісних в’їздів”.

Також надзвичайно цікавим та інформативним для дослідження даної теми є твір, опублікований у 1899 р. французьким архівістом Жоржем Гігом, під назвою “В’їзд Франциска I, короля Франції, в місто Ліон 12 липня 1515 р.” [9]. Оригінал джерела зберігається у Німеччині, в бібліотеці м. Вольфенбюттеля. До публікації твору Ж. Гюіжем складена передмова із результатами його дослідження історії манускрипту. Архівіст відзначав, що збірка має 40 аркушів із пергаменту, оправлених у XVII ст. На сторінках твору зустрічаються маргіналії, написані або вишкрябані французькою та латинською мовами, що датуються як кінцем XVI ст., так і XVII ст. В результаті

аналізу та дослідження цих маргіналій, архівіст висловлює припущення, що збірка створена у Ліоні. Вона належала одній ліонській протестантській родині, яка після відміни Нантського едикту в 1685 р. емігрувала до Німеччини, в м. Вольфенбюттель. Уже в середині XVIII ст. манускрипт потрапив до бібліотеки цього міста [9, с. 29, 36].

Відзначимо, що твір складається із текстової частини та значної кількості мініатюр. Перед нами не типова середньовічна хроніка, яка сухо, в хронологічній послідовності відтворює певні події. За жанром джерело схоже на п’єсу, тобто більше відповідає літературному твору. Головними героями, окрім самого Франциска, виступають король Хлодвіг, Бог, ангели, святі, а також Зефір, Правосуддя, Слава, Милосердя, Мудрість. У виборі автором таких персонажів прослідковується синтез християнської та античної культури. Слід зазначити, що серед учасників дійства є й узагальнений образ жителів Ліону. Він виступає однією із дійових осіб, візуально не відображеною на мініатюрах.

Найбільш інформативною у дослідженні звичаю королівського в’їзду серед мініатюр манускрипту є мініатюра із зображенням “радісного в’їзду” Франциска I до Ліону. Французький історик Ж. Жаккар проанотував зображення як “Радісний в’їзд до Ліону в 1515: Франциск керує кораблем-Францією” [1]. Цінність та інформативність мініатюри для дослідження сакралізації та зміцнення королівської влади досить значна, адже вона сповнена алегоричних образів. Навіть на перший погляд стає цілком очевидно, що автор мініатюри розповідає нам не лише про знакову для Ліону подію – “радісний в’їзд” у 1515 р. молодого Франциска I. Він розглядає цю подію у значно ширшому контексті, який стає зрозумілим після з’ясування значимості звичаю “радісного в’їзду” в якості ефективного засобу пропаганди монархії та зміцнення і сакралізації влади Франциска I. Крім цього, важливо дослідити як сприймали монарха піддані, який образ формувався у городян, яким пощастило хоча б раз у житті побачити свого короля. Також необхідно визначити, які були результати цієї пропаганди.

Відголоски про традицію королівських в’їздів в міста знаходимо у “Трагічних поемах”, написаних активним учасником релігійних воєн Франції другої половини XVI ст. Агріппи д’Обіньє. Засуджуючи сучасних йому “деспотів”, поет робить невеликий екскурс у минуле. Д’Обіньє з ностальгією згадує часи, коли “королі, воістину батьки і діти Франції, в усі її кінці з тріумфом їздили”, де в різних містах їх радісно вітали, вигукуючи “славу королю” [10, с. 84]. Здійснення “радісного в’їзду” в міста, описаного д’Обіньє, зазвичай, супроводжувалося покладання королем рук на хворих золотухою. У Франції, ще з раннього середньовіччя, хворі на золотуху шукали допомогу у королів. Піддані свято вірили, що у великі свята монархи отримували чудодійну силу [4, с. 73]. Цей ритуал, ґрунтовно досліджений французьким істориком Марком Блоком, базувався на вірі в надприродній дар зцілення, яким монарх наділяється Богом [6]. Правитель, торкаючись хворого, промовляв: “Король торкається тебе, Бог тебе зцілює” [2, с. 58].

Слід зазначити, що Франциск, певною мірою, відроджує цей ритуал, адже його попередники зверталися до нього набагато рідше. При цьому французький король зумів скористатися цим, як вважалося Божим даром, підсилюючи свій авторитет і на міжнародній арені. Так, у грудні 1515 р., перебуваючи у Болоньї, на зустрічі з папою Левом X, Франциск I проводив зцілення у капелі папського палацу [3, с. 435]. Ще більш показовим є той факт, що на зцілення до французького короля приходили навіть під час його перебування у мадридському полоні, після поразки у битві при Павії 1525 р. [3, с. 436].

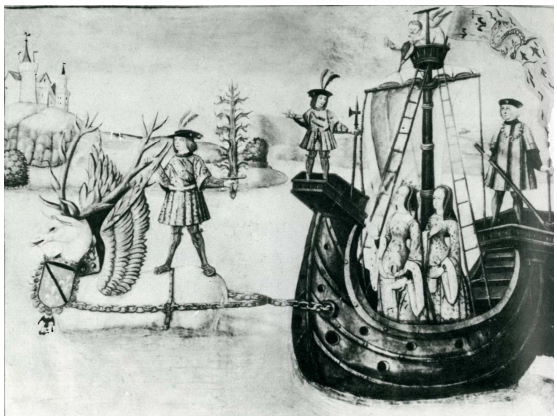

З метою комплексного дослідження подібних середньовічних звичаїв, як засобів сакралізації та зміцнення королівської влади, а зрештою формування абсолютизму, нами звернена особлива увага на одну із мініатюр збірки “В’їзд Франциска I, короля Франції, в місто Ліон 12 липня 1515 р.”. Автор зображує нам не церемонію в’їзду в місто, переповнене щасливими жителями, які із задоволенням вітають свого короля. Ліон зображений на задньому плані у вигляді укріпленого замку на підвищенні з вежами, бастіонами та ровом із водою. У центрі малюнку розміщена доволі складна композиція, головним героєм якої виступає Франциск I.

Перш ніж перейти до детального аналізу мініатюри, звернемося до нарративу – щоденника матері короля. Так, в описі Луїзи Савойської подій цього часу знаходимо: “В понеділок 30 червня 1515, мій син прибув до Ліону, щоб виступити проти швейцарців та інших загарбників Міланського герцогства” [8, с. 89]. Дата прибуття короля до Ліону дещо відрізняється від тієї, що значиться у манускрипті бібліотеки Вольфенбюттеля (12 липня), проте хронологічно вони близькі. Цілком

ймовірно, що Луїза Савойська, компілюючи щоденник близько 1522 року [11, с. 56], могла зробити похибку. У цьому повідомленні йдеться про події, що безпосередньо передували славнозвісній перемозі французького короля у битві при Маріньяно. Адже наступним повідомленням графині про Франциска, був опис битви: “13 вересня 1515 року, в четвер, мій син переміг та розгромив швейцарців біля Мілану; битва розпочалась о п’ятій годині по полудні і тривала всю ніч і закінчилась тільки в одинадцятій годині ранку; цього ж дня, я покинула Амбуаз, і направилась пішки до Нотр-Даму де Фонтен, щоб доручити їй [Богоматері – Л.В.] того, кого я люблю більше себе, це мій син, славетний і тріумфуючий Цезар, підкорювач швейцарців” [8, с. 90]. Очевидно, що збірка, у якій міститься ця мініатюра, створена вже після Маріньянської перемоги, що теж могло вплинути на створення такого насиченого образу.

Для комплексного розуміння зображеної композиції необхідно проаналізувати усі зображені на мініатюрі персонажі та деталі. Головним героєм цього дійства виступає король – Франциск I Валуа. Верхи на міфічному білому крилатому олені Франциск керує кораблем-Францією. Правою рукою король тримається за роги оленя, а у лівій – палаючий меч. На кораблі автор зобразив чотирьох людей: двох чоловіків і двох дам, а на щоглі розташувалися янголятко та Зефір, який надуває вітрила корабля. Втручання хоч і маленької, але божественної сили, допомагає Франциску здійснювати важливу місію.

Чоловік, що стоїть на палубі корабля, дивиться на короновану даму і показує рукою на місто. Жорж Гіг, у коментарі до публікації, висуває твердження, що цим персонажем міг бути конетабль Франції Карл де Бурбон. Його присутність на малюнку, як військовокомандувача французької армії вищого рівня, додатково підтверджує, що автор хотів зобразити не лише в’їзд у Ліон. Він швидше вказав на подальший розвиток подій, не минувши таким чином і роль міста. Про значення дому Бурбонів свідчить також і присутність білого оленя. Адже білий літаючий олень не просто міфічне створіння, а емблема дому Бурбонів. Тобто перед нами цікавий алегоричний сюжет – король Франції керує кораблем-Францією, спираючись на силу та авторитет дому Бурбонів.

Другого чоловіка, що стоїть позаду, публікатор збірки ідентифікує як маршала Франції Джан-Джакомо Трівульціо (Jean-Jacques Trivulce). Він тримає кермо корабля, тобто також допомагає молодому королю у його складній місії. На шиї у маршала – кольє ордену короля Святого Мішеля.

Також особливий інтерес викликають присутні на кораблі дами. Одна, з короною на голові, дивиться на конетабля Бурбона, інша смиренно тримає руку біля серця. Не виникає сумніву, що ці дві жінки – члени королівської родини. Ймовірно, що перша особа – це королева Клод, адже королева-мати, Луїза Савойська, ніколи не зображувалася з короною, а зазвичай її голова покрита чорним головним убором.

Для ідентифікації цих персон слід знову звернутися до тексту. У “Щоденнику Луїзи Савойської” є чимало повідомлень про “в’їзди” короля до різних міст. Розглянемо один із найінформативніших записів. Так, графиня пише: “17 січня 1517 року, Король, мій син, Королева, моя дочка Маргарита і я прибули в Сан-Месмен (Saint-Mesmin), близько Орлеану; і наступного дня Король зробив свій в’їзд в це місто” [8, с. 90]. Відмітимо, що в’їзд Франциск зробив не відразу після прибуття, а лише наступного дня. Очевидно, так було вчинено з метою надання ще більшої урочистості протокольному дійству. Крім того, звернемо увагу, що під час цієї церемонії його супроводжували королева Клод, сестра Маргарита та Луїза Савойська. У інших повідомленнях Луїза неодноразово зазначала, що вона та її донька Маргарита Ангулемська (згодом Наваррська) супроводжували Франциска під час його візитів до різних міст. Тому цілком вірогідно, що другою персоною на кораблі могла бути або мати короля, Луїза Савойська, або його сестра Маргарита. Зазначимо, що остання також, зазвичай, зображувалась сучасниками у скромному одязі, що й бачимо на розглядуваній мініатюрі.

Особливу увагу потрібно приділити королівському прапору. У верхній його частині розміщені три лілії – символ династії Валуа. Нижче бачимо саламандру, палаючу у вогні, який розходиться по всьому полотнищі. Франциск I, як і його батько Карл Ангулемський, вибрав своєю емблемою саламандру – амфібію, що є втіленням сталості та цілісності [5, с. 143]. Зображеннями саламандри щедро прикрашені стіни королівського палацу Фонтенбло [12, с. 72]. Поряд із зображеннями амфібії інколи розміщений напис “FRANCISCUS FRANCORUM REX” – “Франциск король франків”.

Найчастіше саламандра зображувалася у вигляді ящірки або безкрилого дракона. У середньовіччі вона ототожнювалася із субстанцією вогню. Вважалося, що тіло саламандри настільки холодне, що амфібія може знаходитись у вогні і не згоряти, а також гасити його. Віра у надприродні властивості саламандри жила у сучасників короля. Свідчення цього є у автобіографічному творі Бенвенуто Челліні. У описі свого дитинства, митець розповідав, як його батько “побачив посеред найбільш яскравих пломенів маленького звірка, схожого на ящірку, який грався в найбільш сильному вогні”. Для того, щоб Бенвенуто запам’ятав це, батько дав малому стусана і пояснив: “ось ця ящірка, яку ти бачиш у вогні, це – саламандра…” [13, с. 15].

У геральдиці зображення саламандри у вогні символізує хоробрість та мужність, а в християнській символіці – благочестя і відданість вірі. Зазначимо, що Франциск I неодноразово в своїх ордоннансах та листах називає себе “Christianissimus Rex” – “найхристиянніший король”. Ця формула використовувалась французькими королями після хрещення Хлодвіга [2, с. 57]. Часте її вживання Франциском свідчить про свідому демонстрацію королем його релігійності та відданості християнству. Це додатково пояснює, чому саме коронована саламандра обрана емблемою Франциска I.

Зазвичай, спільно із зображенням саламандри зустрічається й девіз Франциска – “Nutrisco et extinguo” [14, с. 58]. З латини перекладається – “Живлю і гашу”, в значені я живлю огонь і гашу його. Французький історик Е. Ле Руа Ладюрі трактував вибір Франциска, як прояв готовності “підтримати добрий вогонь і загасити шкідливий, підтримати праведників і покарати зло” [5, с. 143].

Слід наголосити на тому, що на явний зв’язок між саламандрою у вогні та палаючим мечем у руках Франциска I. Король як і його саламандра підтримував та живив вогонь, але не обпікався ним, що вказувало на його надприродну, божественну силу. Автор наче вказував на те, що король своєю сакральною силою у будь-який момент готовий відбити удар ворога. Монарх стоїть на сторожі спокою держави-корабля, і сам, водночас, готовий вступити у бій за її інтереси.

У цьому сюжеті яскраво проявляється віра автора у святість персони короля і його так званого “політичного тіла”. Франциск, як помазаник Божий, наділяється здатністю Боголюдини творити чудо. Зазначимо, що в усіх офіційних документах короля (ордоннансах, указах, листуванні), текст традиційно розпочинається із фрази “Франциск, Божою милістю король Франції” (“François, par la grace de Dieu roy de France”, “Franciscus, Dei gratia Francorum rex”). На нашу думку, таке формулювання є усталеним кліше офіційного документа, але водночас в ньому відображається апробована століттями віра в богопомазанність монарха та святість королівської влади. Віра у сакральність “політичного тіла” усталилася також у зверненні до Франциска I “Священна величність”, що зустрічаємо у названій автобіографії Бенвенуто Челліні [13, с. 301, 323, 329, 351, 363].

Враховуючи складність такої композиції, героями якої є не лише історичні особи, а й міфічні істоти, стає очевидно, що автор, який створив такий багатий образ, все ж таки мав певні знання із давньогрецької міфології. Це цілком логічно, адже звернення до античної історії та міфології було типовим для ренесансної культури. Хотілося би зазначити, що сучасники порівнювали Франциска не тільки з Цезарем, а ще й з Геркулесом [5, с. 143]. І тут можна провести цікаву паралель між давньогрецьким героєм, наділеним надприродною божественною силою та помазаником Божим, Боголюдиною – королем, влада якого теж сприймалася як сакральна.

З цього приводу американський учений Майкл Вінтроуб у спеціальному дослідженні, присвяченому королівському в’їзду Генріха II в Руан 1550 р., звертається до витоків цього звичаю та його особливостей у Франції. У якості прикладу дослідник наводить в’їзд Франциска I до Парижу в 1517 р. в образі галльського Геркулеса. Вінтроуб демонструє гравюру 1529 р. із зображенням цієї події. Король-Геркулес зображений у хутряному одязі. У одній руці тримає булаву, у іншій – лук, а за спиною – стріли [7, с. 481]. Зображення Франциска в образі Геркулеса емоційно тотожне образу “тріумфуючого Цезаря”, який спостерігаємо на мініатюрі, присвяченій в’їзду короля у Ліон в 1515 р. Перед нами постає владний правитель, імператор у своєму королівстві, якому водночас не чуже честолюбство.

Таким чином, ця мініатюра, насичена яскравими алегоричними образами, є показовим зразком пропаганди французької монархії. Майстер зовсім не намагався зобразити хід церемонії “радісного в’їзду” Франциска I в Ліон. Натомість він створив образ абсолютного монарха, Dei gratia Francorum rex, наділеного могутньою та сакральною владою, монарха, який впевнено задав курс своєму Кораблю-державі. Очевидно, подібні твори є не лише результатом старання короля та його близького оточення, а певною мірою – свідченням існування усталених стереотипів по відношенню до персони монарха.

Таке трактування та подача образу короля пояснюється декількома причинами. По-перше, мова йдеться про 1515 р., тобто про рік, коли Франциск I зійшов на трон. Уся країна радісно вітала нового короля і у таких умовах перший в’їзд монарха у місто був особливо важливою подією. У подальшому, як свідчить “Щоденник Луїзи Савойської”, Франциск неодноразово відвідуватиме Ліон.

По-друге, в’їзд Франциска у Ліон супроводжувався загальнонаціональним піднесенням патріотизму. Саме звідти король повів армію відвойовувати Міланське герцогство, яке, на його думку, законно мало б належати Франції. Тобто події загальнодержавного значення підсилили важливість церемонії “радісного в’їзду”. Це підтверджує й повідомлення Луїзи Савойської. Адже, коли графиня інформує про вступ короля до Ліону, вона не використовує фразу “зробив свій в’їзд”, яку використовує в інших повідомленнях. Натомість вона зазначає, що Франциск прибув до Ліону, щоб “виступити проти швейцарців та інших загарбників Міланського герцогства”. Події, пов’язані із

в’їздом у Ліон, а саме перемога при Маріньяно, дали реальні підстави для посилення пропаганди французької монархії.

“Радісний з’їзд” у період правління Франциска I ще більше починає демонструвати силу влади монарха. Король шляхом здійснення подібних церемоній, спрямованих на формування культу правителя, а також пропаганди його могутності в літературі та мистецтві зумів досягти зміцнення авторитету та сакралізації його влади.

Список використаних джерел

1. Jacquart J. François Ier / J. Jacquart. – Paris: Fayard, 1981. – 458 p. 2. Метивье Ю. Франция в XVI – XVIII вв.: от Франциска I до Людовика XV / Юбер Метивье; [пер. с фр. А.В. Голубкова, С.В. Панова]. – М.: АСТ: Астрель, 2005. – 190 с. 3. Блок М. Короли-чудотворцы. Очерк представлений о сверхъестественном характере королевской власти распространенных преимущественно во Франции и в Англии / М. Блок; [пер. и коммент. В.А. Мильчиной]. – М.: Языки русской культуры, 1998. – 709 с. 4. Мандру Р. Франция раннего нового времени, 1500 – 1640. Эссе по исторической психологии / Р. Мандру; [пер. с фр. А. Лазарева]. – М.: Территория будущего, 2010. – 328 с. 5. Ле Руа Ладюри Э. История Франции. Королевская Франция. От Людовика XI до Генриха IV. 1460 – 1610 / Э. Ле Руа Ладюри; [пер. с фр. Е.Н. Корендясова, В.А. Павлова]. – М.: Междунар. отношения, 2004. – 416 с. 6. Канторович Э.Х. Два тела короля. Исследование по средневековой политической теологии / Э. Х. Канторович; [пер. с англ. А.Ю. Серегиной]. – М., 2005. – 520 с. 7. Wintroub M. Civilizing the savage and making a king: the royal entry festival of Henry II (Rouen, 1550) / M. Wintroub // The Sixteenth Century Journal. – 1998. – Vol. XXIX/ № 2. – P. 465–494. 8. Journal de Louise de Savoye // Nouvelle collection des mémoires pour servir à l’histoire de France, depui le XIII-e siècle jusqu’à la fin du XVIII-e / Par J.F. Michaud, J.J-F. Poujoulat. – Paris: L’éditeur du commentaire analytique du code civile, 1838. – Tome V. – P. 87–93. 9. L’entrée de François Premier, roy de France, en la cité de Lyon le 12 juillet 1515 / Publ. par Georges Guigue. – Lyon, 1899. – 177 p. 10. Д’Обинье Т.-А. Трагические поэмы. Мемуары / Т.-А. д’Обинье; [пер. с фр. и коммент. А. Ревича]. – М.: Присцельс совместно с Русслит, 1996. – 530 с. 11. Myra Dirkman Orth. Francis du Moulin and the Journal of Louise of Savoy / Myra Dirkman Orth // The Sixteenth Century Journal. – 1982. – Vol. XIII/№ 1. – P. 55–66. 12. Zerner H. L’art de la Renaissance en France. L’invention du classicisme / Henri Zerner. – Paris: Flammarion, 2002. – 480 p. 13. Челлини Б. Жизнь Бенвенуто Челлини / Б. Челлини. – СПб.: Кристалл, 1998. – 512 с. 14. Петрункевич А.М. Маргарита Ангулемская и ее время / А.М. Петрункевич; [обраб., пер. и примеч. Н.И. Маркина]. – М.: ЭНАС, 2010. – 216 с.

Людмила Ващук

ОБЫЧАЙ “РАДОСТНОГО ВЪЕЗДА” КАК СРЕДСТВО УКРЕПЛЕНИЯ И САКРАЛИЗАЦИИ ВЛАСТИ ФРАНЦИСКА I

В статье проанализирован королевский, так называемый “радостный”, въезд (“la joyeuse entrée”) на примере въезда Франциска I Валуа в город Лион в июле 1515 года. Основное внимание в исследовании уделено анализу визуального источника – миниатюры с аллегорическим изображением этого события, коннотации ее ключевых элементов, идентификации персонажей. Определено, что обращение французского короля к этому старинному обычаю продиктовано, в первую очередь, стремлением к усилению и сакрализации монаршей власти.

Ключевые слова: Франциск I, церемонии, “радостный въезд”, Лион, сакрализация власти.

Lyudmyla Vashchuk

THE TRADITION OF “JOYFUL ENTRY” AS A METHOD OF STRENGTHENING AND SACRALIZATION OF FRANCIS I VALOIS AUTHORITY.

The article analyzes the royal so-called “joyful” entry (“la joyeuse entrée”) according to experience of Francis I Valois entry into the city of Lyon in July 1515. The main study focused on the analysis of visual source – miniature with an allegorical depiction of this event, connotations of the key elements and identification characters. It is concluded that the appeal of the French king to this ancient tradition dictated, primarily, by the desire to strengthen and sacralize the monarchial power.

Key words: Francis I, ceremonies, “joyful entry”, Lion, sacralization of power.